

Baggrundsnotat



Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Baggrundsnotat om resultaterne af evalueringen af tilskudsordningen *Varmepumper på abonnement*

Baggrund

Energistyrelsen har i forbindelse med udmøntningen af energireserven fra december 2015 oprettet en tilskudspulje målrettet en abonnementsordning til udbredelse af varmpumper. Ordningen blev etableret som tilskudsordning i 2016 og består i, at en række prækvalificerede virksomheder opstiller varmepumper hos boligejere på abonnementsvilkår, således at varmepumpen ejes og driftes af en varmeleverandør i minimum 10 år. Boligejere betaler en fast månedlig abonnementsafgift og en fast pris for varmelevering. Varmepumpen skal helt eller delvist erstatte eksisterende fossilt baserede opvarmningssystemer. Staten yder et tilskud til virksomheden til installation af pumper med op til 20.000 kr. pr. varmepumpe. Ordningen løber til udgangen af 2020, og der er i alt afsat 25 millioner kr. til ordningen, hvilket kan dække installation af ca. 1.900 varmepumper.

Energistyrelsen igangsatte i efteråret 2018 en evaluering af ordningen ift. at fremme udbredelsen af varmepumper uden for offentlig forsyning samt med henblik på at afdække, hvordan en abonnementsordning opleves af både varmeleverandøren og kunderne. Evalueringsrapporten fra konsulentfirmaet COWI bygger på interviews, økonomiske beregninger samt vurdering af virksomhedernes forretningsmodeller.

Konklusioner af ekstern evaluering

Følgende fordele og ulemper kan fremhæves fra rapporten:

Fordele

- Ordningen har været med til at skabe et marked for varmepumper på abonnement.
- Den lavere opstartsinvestering ved abonnementsordningen har for en stor del af de adspurgte husejere været en motivation til at vælge løsningen.
- Abonnementsordningen opleves som bekvemmelig for husejeren, hvilket har været vigtigt for de adspurgte for tilvalget af varmepumper på abonnement. Det skyldes blandt andet, at ordningen giver lave installationsomkostninger.
- Varmepumper installeret på abonnementsvilkår drives sandsynligvis med en højere energieffektivitet end privat installerede pumper.
- Tilskudsordningen favner hele markedsspektret af offentlige ejendomsvurderinger uden for hovedstadsområdet.
- Abonnementsordningen er rentabel for virksomhederne.
- Den store erfaring med mange varmepumper giver bedre drift af varmepumperne.
- Varmepumper på abonnement er marginalt billigere for husejeren end ved køb af egen varmepumpe ud fra COWIs beregninger.
- Boligejeren løber ingen økonomisk risiko mht. varmepumpens daglige drift.

Ulemper

- Det har taget længere tid end forventet for virksomhederne at etablere abonnementsordninger til kunderne.

Dato

2. april 2019

Kontor i departementet
EKII

J nr. 2019-1356

Kontor i styrelse
Center for energieffektivisering

- Ordningens udrulning er geografisk skævt fordelt, og hastigheden af udrulningen har været langsommere end forudsat i tilskudsordningen.
- Virksomhederne i tilskudsordningen har et incitament til at fokusere på huse med et højt varmeforbrug.
- Elafregningen til varmeforbrug i abonnementsordningen kan være uigennemsigtig for husejerne.
- Stordriftsfordele ved installation af mange varmepumper har endnu ikke medført en signifikant billiggørelse af den samlede omkostning for kunderne ifølge CO-WIs beregninger
- Ordningen har udfordringer med borgere med lavt varmeforbrug. Det kan således være vanskeligt at skabe en god business case for udskiftning af fx oliefyr med en varmepumpe på abonnement i husstande, som har et lavt varmeforbrug
- Kontraktmæssige vilkår i abonnementsordningen fra varmeleverandørerne er svære at sammenligne og kan være ugennemskelige for borgeren

Endeligt peger rapportens konklusioner på, at øget konkurrence blandt varmeleverandører vil være godt for både den geografiske dækningsgrad, udbredelse af varmepumper og give flere valgmuligheder for forbrugerne. Evalueringen kan dog ikke sige noget om, hvor attraktivt det vil være for nye virksomheder at komme ind på markedet som leverandør

Ovenstående fordele og ulemper vil indgå som opmærksomhedspunkter i udviklingen af støttepuljen til individuelle varmepumper ved skrotning af oliefyr som led i Energifaltalen 2018. Puljen anvendes til at støtte udbredelsen af varmepumper på abonnementsvilkår i forbindelse med skrotning af oliefyr i områderne uden for den kollektive fjernvarme- og gasforsyning.